

DATUM: 13. 10. 2022

Dohledový benchmark č. 4/2022

K obezřetnému přístupu úvěrových institucí k veřejně dostupným informacím s dopady do oblasti AML/CFT

I. Relevantní právní úprava

- Klíčové předpisy a standardy
- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**AML zákon**“)
 - Vyhláška č. 67/2018 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**AML vyhláška**“)
 - Vyhláška č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**vyhláška č. 163/2014 Sb.**“)
 - Obecné pokyny podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849 o hloubkové kontrole klienta a faktorech, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít v úvahu při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi, kterými se zrušují a nahrazují obecné pokyny JC/2017/37 (dále jen „**Obecné pokyny**“)

II. Účel

1. Mediální kauzy, v jejichž rámci investigativní novináři zveřejnili dokumenty o možných přesunech významných výnosů z (potenciálně) ilegální činnosti a ve kterých figurovaly i některé české fyzické a právnické osoby, potvrdily, že v současném finančním světě hranice neexistují. Tyto kauzy rovněž připomněly, že klíčové hrozby finanční kriminality jsou neustále aktuální, včetně podoby využívaných typologií. **Zde lze například upozornit na zneužívání tranzitních účtů, skořápkových společností, nominee a jiných netransparentních struktur, a to mimo jiné v některých případech i v souvislosti s legalizací výnosů z korupce.**
2. Základní opatření prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „AML/CFT“) - identifikace a kontrola klienta, a zejména zjišťování smyslu a účelu obchodního vztahu, původu prostředků a pravidelné přezkoumávání těchto informací a jejich porovnávání se skutečným jednáním klienta, jsou klíčová pro boj s finanční kriminalitou a je nezbytné je důkladně, průběžně a včas aplikovat.
3. Účelem tohoto benchmarku je však především stanovit očekávání České národní banky (dále jen „ČNB“) vůči úvěrovým institucím (dále jen „instituce“), s ohledem nejen na reakci na podobné kauzy, ale obecně k monitorování veřejně dostupných informací s dopady do řízení rizik praní

peněz a financování terorismu (dále jen „ML/FT rizika“). V této souvislosti se benchmark zabývá i odpovídající reakcí na získané informace.

III. Shrnutí závěrů a očekávání ČNB

4. V rámci rizikově orientovaného přístupu v boji proti ML/FT je k účinné aplikaci preventivních opatření v oblasti AML/CFT nezbytné, aby instituce měly k dispozici a zohledňovaly co nejširší okruh dostupných informací, na které se lze důvodně spolehnout, tedy zejména takových, o jejichž pravdivosti a věrohodnosti nejsou důvodné pochybnosti. Výsledky vyhodnocení a posouzení těchto informací musí být dále propsány do interních předpisů instituce a musí být zohledněny v jí uplatňovaných postupech.
5. ČNB proto očekává, že instituce:

Krok 1. Aktivně monitoruje veřejně dostupné informace bezprostředně související s řízením svých ML/FT rizik

Instituce pravidelně a průběžně kontroluje dostupné veřejné informace, na které se lze důvodně spolehnout. Tento postup je zakotven v jejích vnitřních předpisech.

Krok 2. Posoudí, které z informací jsou relevantní pro její činnost a řízení rizik

Instituce provádí posouzení v první řadě u konkrétních obchodů a obchodních vztahů, kde dochází především k vyhodnocení, zda se informace týkají konkrétních klientů, souvisejících osob, obchodních vztahů dané instituce, či ostatních subjektů relevantních pro její činnost. Konkrétně tedy instituce zkoumá souvislost daných informací mimo jiné s:

- klienty a propojenými osobami,
- obchodními vztahy,
- obchodními protistranami,
- institucemi v korespondenčním vztahu.

Instituce dále posoudí význam dostupných informací obecně na úrovni své celkové činnosti. Zde instituce především zobecní případy a související typologie figurující ve veřejných informacích a vyhodnotí, zda nevyžadují úpravy některých jejích posouzení, procesů a nastavení. Konkrétně se bude jednat především o typologie, kterých se daný případ týkal a které mohou být pro instituci významné obecně s ohledem na její činnost, tedy může zde dojít k materializaci daného rizika. Jako příklad lze uvést:

- typ zneužitého produktu,
- druh klienta,
- předmět činnosti klienta,
- související geografická oblast,
- způsob realizace trestné činnosti.

Krok 3. Informace relevantní pro svou činnost zohlední ve svých postupech a opatřeních aplikovaných k řízení rizik

V kontextu konkrétních obchodů a obchodních vztahů, pokud instituce zjistila, že dotčené osoby figurují mezi jejími klienty, či s nimi jinak souvisí činnost instituce (např. poskytovaný produkt či využívaný distribuční kanál), pak provede vyhodnocení obchodního vztahu v kontextu nových informací. Účelem této úvahy bude zejména posoudit, zda i ve světle nových informací je adekvátní

dříve stanovený stupeň rizika a druh aplikovaných opatření. V případě negativních informací z médií pak může dojít zejména ke:

- zvýšení rizikové kategorie,
- aplikaci zesílené kontroly klienta (především zjištění dodatečných informací, důkladné posouzení obchodního vztahu, zvýšené monitorování),
- oznámení podezřelého obchodu,
- omezení či ukončení obchodního vztahu.

Na strategické úrovni instituce využije dostupné informace za účelem porozumění zobecněným rizikům. Tyto závěry by měly být promítnuty do hodnocení rizik instituce a jiných interních předpisů (a případně následně tedy i vůči obdobným klientům, pokud je to relevantní). Pokud tedy bude v dané kauze zneužit konkrétní produkt či druh klienta, či bude mít kauza spojitost s určitou geografickou oblastí, nebo jiným rizikovým faktorem, pak instituce posoudí svou expozici na toto riziko s ohledem na svou činnost a klientskou strukturu. V tomto kontextu vyhodnotí postupy a opatření, která k řízení tohoto rizika uplatňuje, zda jsou dostačující k jejich předcházení. Tato úvaha by měla být provedena v kontextu zkoumané kauzy, tedy zda by opatření uplatňovaná institucí byla zabránila jejímu zneužití v obdobné hrozbě. Pokud budou přehodnoceny aktuální postupy instituce, může se tato změna projevit i u jiných stávajících klientů. Jako příklad zobecněných rizikových faktorů z minulých kauz lze uvést:

- tranzitní účty,
- skořápkové společnosti bez skutečné aktivity,
- nominee struktury,
- transakce mezinárodního obchodu bez skutečné ekonomické podstaty,
- politicky exponované osoby,
- právnické osoby ze zemí s nízkou úrovní transparentnosti korporátních struktur,
- obchodní vztahy bez skutečné vazby na daný stát.

6. ČNB očekává, že výše uvedené postupy budou stanoveny a aplikovány v kontextu principu přiměřenosti a v návaznosti na identifikovaná rizika. ČNB si je vědoma zásady presumpce nevinny a jiných právních principů. Je samozřejmě možné, že některá tvrzení i z veřejných zdrojů, na které se lze důvodně spolehnout, budou následně vyvrácena. Účelem přístupu popsaného v tomto benchmarku není trestat subjekty, jež jsou či budou předmětem veřejných informací, ale pouze zajistit, že instituce přiměřeně identifikují, vyhodnocují a řídí možná rizika. Všechny související postupy musí být zakotveny ve vnitřních předpisech instituce.
7. Podrobné informace k jednotlivým uvedeným krokům jsou uvedeny v kapitolách IV. až VII. níže.
8. **ČNB s ohledem na výše uvedené rovněž očekává iniciativní komunikaci institucí s dohledovými útvary ČNB. Zejména očekává aktivní poskytnutí informací příslušným dohledovým útvarům ČNB v případě závažných zjištění, včetně komunikace závěrů posouzení, které v souvislosti s významnými kauzami realizují¹.**

IV. Shrnutí relevantních právních povinností

9. Právní předpisy v oblasti AML/CFT platné v České republice i související i uznávané standardy jsou založeny na rizikově orientovaném přístupu k prevenci ML/FT. Základem tohoto přístupu je identifikace všech relevantních rizik, kterým je instituce vystavena, a stanovení a aplikace odpovídajících opatření, která budou cíleně řídit právě ta rizika relevantní pro danou instituci a její obchody a obchodní vztahy. Účinná implementace tohoto přístupu tedy předpokládá zjišťování a analýzu všech dostupných relevantních informací a určení odpovídajících postupů

¹ Toto je relevantní i v kontextu povinné informační povinnosti podle § 116 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

instituce v rámci jí vykonávaných činností. Všechny využívané informace a postupy musí být aktuální a odpovídat reálné situaci.

10. Konkrétní ustanovení, která jsou v tomto kontextu klíčová s ohledem na praktickou implementaci preventivních opatření, vychází především z povinnosti identifikace a kontroly klienta (ustanovení § 7 a násl. AML zákona a § 6 a násl. AML vyhlášky) a dále ustanovení upravující postup v případě nemožnosti identifikaci a kontrolu klienta provést a v případě identifikace ML/FT podezření (§ 15, 18 a násl. AML zákona). Náležitosti naplňování těchto povinností musí být detailně upraveny ve vnitřních předpisech instituce (§ 21 AML zákona a § 4 AML vyhlášky) a musí vycházet z komplexního posouzení rizik instituce (§ 21a AML zákona a § 5 AML vyhlášky). Bližší návodný přístup k jednotlivým krokům obsahují rovněž Obecné pokyny, které jsou instituce povinny zohlednit ve svých vnitřních předpisech (§ 4 odst. 2 AML vyhlášky).
11. AML zákonem je rovněž stanovena dohledová pravomoc ČNB nad kontrolou implementace opatření v oblasti AML/CFT (§ 35 AML zákona), konkrétní dohledové pravomoci ČNB jsou dále upraveny především v sektorových předpisech upravujících fungování finančního trhu.
12. Klíčové je rovněž zdůraznit, že rizikově orientovaný přístup předpokládá i přiměřenost implementace opatření v oblasti AML/CFT velikosti a rozsahu činností dané instituce². Aplikované postupy musí tedy odpovídat konkrétním rizikům a nebudou vždy svým rozsahem stejné. Rizikově orientovaný přístup odůvodňuje rozdíly v postupech nejen mezi jednotlivými institucemi, ale i v rámci jednotlivé instituce. Konkrétní opatření a postupy tedy mohou být odlišné svou intenzitou i vůči jednotlivým kategoriím klientů. Aplikované postupy však vždy musí odpovídat riziku a musí být nejobezpečnější u klientů s vyšším rizikem (v diskutovaném kontextu např. u privátního bankovníctví).

V. Sběr informací

13. K účinné aplikaci opatření v oblasti AML/CFT, ale i řízení rizik obecně, musí instituce disponovat dostatečným okruhem a množstvím informací, které jí umožní rizika, kterým je vystavena, identifikovat a posoudit. Instituce musí rovněž zajistit, že disponuje informacemi, které jsou aktuální a platné.
14. **ČNB proto očekává, že instituce budou aktivně monitorovat veřejně dostupné informace související s oblastí AML/CFT a s dopady na implementaci preventivních opatření proti ML/FT. Instituce dále posoudí, které z těchto informací jsou relevantní pro její činnost a řízení rizik, kterým je vystavena. Instituce musí zohledňovat všechny dostupné informace jak v kontextu konkrétních obchodů, obchodních vztahů a své činnosti, tak i typově s ohledem na svou činnost obecně.**

i. Informace k jednotlivým obchodům a obchodním vztahům

15. Povinnost zjišťovat a posuzovat relevantní informace se týká v první řadě jednotlivých obchodních vztahů, zejména s ohledem na povinnost identifikace a kontroly klienta a tedy informace o povaze obchodního vztahu, chování klienta v průběhu obchodního vztahu, zdroje peněžních prostředků a majetku v obchodním vztahu či u politicky exponovaných osoby veškerého majetku (§ 8 a násl. AML zákona). Tyto informace musí instituce zjišťovat v rozsahu potřebném k posouzení možného ML/FT rizika (§ 9 odst. 3 AML zákona).

² Tímto nejsou dotčeny některé zákonné povinnosti, které jsou kogentní povahy a aplikaci rizikově váženého přístupu neumožňují.

16. V případě obchodního vztahu či obchodu se zvýšeným rizikem provádí instituce zesílenou kontrolu klienta, přičemž její součástí je alespoň zjištění dalších informací o klientovi, dalších relevantních osobách, obchodním vztahu, dotčených prostředcích (§ 9a AML zákona a § 9 AML vyhlášky).
17. V době trvání obchodního vztahu nebo při dalších obchodech povinná osoba kontroluje platnost a úplnost informací získaných v rámci identifikace a kontroly klienta (§ 8 odst. 9 AML zákona a § 7 odst. 3 AML vyhlášky).

ii. Informace k činnosti instituce

18. Na úrovni instituce je instituce povinna zmapovat obecně rizika, kterým je vystavena (hodnocení rizik podle § 21a AML zákona). Toto hodnocení rizik komplexně analyzuje rizika, kterým je instituce vystavena ve svém celku i při jednotlivých činnostech. K tomu instituce *„zohlední alespoň takový rozsah a druhy zdrojů informací, které zajistí, že hodnocení rizik skutečně vypovídá o reálných rizicích spojených s činností instituce“* (§ 5 odst. 2 AML vyhlášky).
19. Obdobně k posuzování rizik přistupují i Obecné pokyny, které předpokládají, že instituce budou posuzovat riziko, kterému jsou vystaveny, v kontextu celého podniku i individuálních obchodních vztahů/obchodů (bod 1.2) a že k identifikaci relevantních rizik a aplikaci odpovídajících opatření musí instituce v rámci systémů a kontrol k řízení ML/FT rizik *„zajistit, aby měly zavedeny systémy a kontroly k identifikaci nově vznikajících rizik praní peněz a financování terorismu a aby mohly tato rizika posoudit a v případě potřeby je včas zahrnout do svého individuálního posouzení rizik a posouzení rizik v rámci celého podniku“* (bod 1.8) a průběžně posuzovat dostupné informace s účelem *„identifikovat trendy a vznikající problémy, a to jak v souvislosti s jednotlivými obchodními vztahy, tak s obchodní činností podniku“* (1.9.a). Ve vnitřních předpisech musí mít instituce zakotveny *„procesy, které zajišťují, aby podnik pravidelně posuzoval relevantní informační zdroje, včetně zdrojů uvedených v obecných pokynech č. 1.28 až 1.30, a to zejména ... zprávy z médií, které jsou relevantní pro odvětví nebo jurisdikce, v nichž podnik vyvíjí činnost“* (bod 1.9.b).
20. Obecné pokyny se zabývají i okruhem relevantních zdrojů informací, které by měly instituce za účelem identifikace rizika ML/FT použít (bod 1.29 a násl.). Zde konkrétně uvádí, že *„by podniky měly použít informace z různých zdrojů, které jsou přístupné samostatně, nebo prostřednictvím komerčně dostupných nástrojů nebo databází, které sdružují informace z několika zdrojů“*. Instituce by vždy měly zohlednit informace od veřejných orgánů (např. národní hodnocení rizik, seznam rizikových zemí Evropské komise, informace od FAÚ, jiných státních orgánů, aj.) a informace dostupné z vlastní činnosti, zejména z identifikace a kontroly klienta. Mezi dalšími zdroji informací jsou však dále uvedeny i *„informace z věrohodných a spolehlivých volně přístupných zdrojů, jako jsou zprávy v důvěryhodných novinách“* a *„informace od věrohodných a spolehlivých komerčních organizací, například zprávy o rizicích a zpravodajská hlášení“*.

VI. Analýza a využití veřejně dostupných informací

21. ČNB očekává, že instituce budou důsledně zohledňovat všechny jim známé informace. V případě negativních informací z médií, na která se lze důvodně spolehnout, instituce prověří, zda a jakou souvislost tyto informace mají s jejich činností. Konkrétně by instituce měla³:

³ V řadě případů i podle platných předpisů musí – mj. § 9 odst. 4 písm. a) a d) AML vyhlášky.

- a. prověřit, zda osoby uvedené ve veřejných informacích jsou jejími klienty či osoby s nimi propojené, či jsou jinak relevantní v obchodní činnosti instituce; případně informace zohlednit v opatřeních, která vůči daným klientům aplikuje; za účelem komplexního řízení rizik, kterým je instituce vystavena, mj. i rizika reputačního, ČNB očekává, že uvedené posouzení instituce provede obdobně a přiměřeně i s ohledem na ostatní subjekty relevantní pro její činnost;
- b. provést analýzu veřejných informací za účelem zobecnění souvisejících rizik a posoudit možné dopady do činnosti instituce; případně zohlednit identifikovaná rizika ve svých vnitřních předpisech.

i. Posouzení konkrétních subjektů

22. Co se týče zohlednění dostupných informací s ohledem na konkrétní obchodní vztahy, instituce by měla v první řadě prověřovat, zda informace uvedené ve veřejných zdrojích souvisí s její obchodní činností. Zejména se bude jednat o situace, kdy jsou jejich předmětem osoby, které jsou klienty instituce nebo jsou s jejími klienty jinak propojené (např. skutečný majitel klienta). Veřejně dostupné informace, na které se lze důvodně spolehnout, jsou významným zdrojem informací při posuzování pověsti klienta v rámci jeho rizikového posouzení (bod 2.3 a 2.5 Obecných pokynů). Ačkoliv veřejně dostupné informace mohou obsahovat i informace snižující riziko obchodního vztahu, níže se věnujeme především postupu v případě informací negativních.
23. Zjistí-li instituce, že získané informace jsou relevantní pro její konkrétní obchodní vztah/y, musí zejména zohlednit nové informace v kontextu stávajících informací o klientovi a obchodním vztahu. V návaznosti na § 7 odst. 3 AML vyhlášky má instituce povinnost zavést a uplatňovat postupy pro aktualizaci rizikového profilu klienta. I v případě veřejně dostupných informací by tak instituce měla mít stanoveny postupy, podle kterých určí, zda se jedná o skutečnosti, na jejichž základě je nutné takovou aktualizaci neprodleně provést. Následně rovněž posoudí, zda nové informace odůvodňují změnu v přístupu ke klientovi (zejména tedy změnu rizikového profilu klienta a související intenzity aplikovaných opatření; § 9 a násl. AML zákona a § 6 a násl. AML vyhlášky).
24. V případě zvýšeného rizika (či přímo rizikového profilu s vyšším rizikem) vykonává instituce zesílenou identifikaci a kontrolu klienta v rozsahu a způsobem, který zajistí účinné řízení identifikovaného rizika (§ 9a AML zákona a 9 AML vyhlášky instituce). V případě klientů, kteří představují vyšší riziko, bude často vhodné, aby instituce zjišťovala a posuzovala veřejně dostupné informace mnohem intenzivněji⁴. Zároveň v případě zvýšení rizika z důvodu negativních informací by toto mělo vést obecně k aplikaci intenzivnějších opatření ze strany instituce vůči klientovi.
25. I v dalších souvisejících situacích a navazujících postupech musí instituce postupovat podle relevantních předpisů v oblasti AML/CFT. Zjistí-li tedy instituce v kontextu výše uvedeného postupu podezřelý obchod, oznámí ho bez zbytečného odkladu FAÚ (§ 18 AML zákona). Případně, hrozí-li nebezpečí zmaření či podstatného ztížení zajištění výnosu z trestné činnosti nebo prostředků určených k FT, instituce provede odložení příkazu klienta (§ 20 AML zákona). V případě nemožnosti provést identifikaci či kontrolu klienta či při pochybnostech o pravdivosti informací poskytnutých klientem nebo o pravosti předložených dokladů, odmítne instituce

⁴ Některé kogentní situace zvýšeného rizika jsou vyjmenovány v § 9a AML zákona a dále § 9 odst. 3 a 4 AML vyhlášky. S tématem tohoto benchmarku rovněž úzce souvisí změny provedené novelou z roku 2021, kde byla mezi faktory zvýšeného rizika, přidána mj. „skutečnost, že informace, které má instituce k dispozici, nasvědčují tomu, že klient v posledních 5 letech jednal protiprávně, pokud toto protiprávní jednání mohlo souviset s ML/FT“.

uskutečnění obchodu nebo ukončí obchodní vztah (§ 15 AML zákona, bod 4.66 Obecných pokynů, Stanovisko Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) k de-riskingu)⁵.

26. V kontextu řízení rizik obecně⁶ by měla instituce přiměřeně přistupovat i k jiným subjektům relevantním pro její činnost, zejména s ohledem na korespondenční a respondenční vztahy či významné protistrany.

ii. Strategická analýza souvisejících rizik

27. ČNB očekává, že společně s analýzou dopadů veřejně dostupných informací na klientské portfolio posoudí instituce veřejně dostupné informace i provedením jejich zobecněné analýzy ze strategického hlediska za účelem identifikování rizik, kterým je nebo by mohla být instituce obecně vystavena. Obdobně jako instituce zohledňují informace a typologie z národního hodnocení rizik, výročních zpráv FAÚ, nebo orgánů činných v trestním řízení zobecněné pro jejich konkrétní činnost, tak by měla být posouzena a zobecněna případná rizika související s konkrétními kauzami. Mimo jiné se zde jedná i o vyhodnocení úrovně vystavenosti instituce riziku případného zapojení jejích klientů do ilegální činnosti a posouzení adekvátnosti nastavených postupů k předcházení identifikovanému riziku⁷.
28. V návaznosti na provedení výše uvedené analýzy instituce posoudí, zda v ní učiněné závěry mají dopad na hodnocení rizik instituce a případně provede jeho revizi (§ 21a AML zákona a § 4 odst. 5 AML vyhlášky). Instituce dále zváží, zda hodnocení rizik (zejména tedy jeho případné změny) odůvodňují obecně revizi jejích vnitřních předpisů v oblasti AML/CFT (§ 4 odst. 5 AML vyhlášky, bod 1.18 Obecných pokynů k ML/FT rizikovým faktorům). Je každopádně nezbytné, aby vnitřní postupy instituce vždy odpovídaly identifikovaným rizikům a účinně je řídily⁸.

VII. Vnitřní postupy a předpisy

29. Výše uvedené postupy při nakládání s veřejně dostupnými informacemi musí být zakotveny ve vnitřních postupech instituce jakožto opatření sloužící k posuzování a řízení rizik (§ 21 odst. 5 písm. d) AML zákona). Konkrétně tedy musí být upraveno alespoň, kdy k výše uvedeným posouzením dochází, jejich rozsah a způsob provedení, odpovědná osoba, i způsob hodnocení jejich výsledků. Tyto postupy by měly vždy odpovídat přiměřeně rozsahu činností a významu instituce.
30. Pokud je to důvodné, musí být ve vnitřních předpisech rovněž zpětně zohledněny výsledky jednotlivých učiněných posouzení – viz výše k hodnocení rizik a nastavení navazujících postupů k řízení identifikovaných rizik.

⁵ V tomto kontextu Obecné pokyny zdůrazňují, že by instituce měly vzít v úvahu, že „uplatňování přístupu založeného na posouzení míry rizika nevyžaduje, aby odmítly uzavřít obchodní vztahy s celými skupinami klientů, které spojují s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu, nebo je ukončily, jelikož riziko související s jednotlivými obchodními vztahy je i v rámci jedné kategorie různé“ (bod 4.68 Obecných pokynů). Stanovisko EBA k de-riskingu (EBA/Op/2022/01) zase zdůrazňuje možnost řízení rizika např. zúžením okruhu poskytovaných produktů či omezením jejich vlastností.

⁶ V kontextu mj. § 31 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

⁷ Zde lze jako příklad uvést, pokud se v negativních veřejně dostupných informacích, na které se lze důvodně spolehnout, bude typově jednat o konkrétní jurisdikce (např. off-shore) či formy/uspořádání klientů (např. nominee struktury), je namísto posoudit četnost a význam těchto faktorů i v činnosti dané instituce.

⁸ Například u skutečností výše (rizikové jurisdikce či formy klienta) lze těmto faktorům obecně přiřadit vyšší riziko a aplikovat u obchodních vztahů, u nichž se vyskytují, intenzivnější opatření k řízení ML/FT rizik.

31. Provedená posouzení musí splňovat požadavek na zpětnou rekonstruovatelnost (§ 18 AML vyhlášky, § 11 odst. 2 vyhlášky č. 163/2014 Sb.), aby bylo zřejmé, jaké úvahy, vyhodnocení, výsledky i navazující kroky byly dosaženy. Zpětná rekonstruovatelnost rovněž zajistí, že instituce bude schopna doložit plnění výše popsanych zákonných povinností (§ 35 AML zákona a § 9 odst. 3 AML zákona).
32. Provedený sběr, posouzení a hodnocení veřejně dostupných informací by měly být rovněž uvedeny v hodnotící zprávě instituce (§ 19 AML vyhlášky), mj. i z důvodu zajištění informovanosti vedoucích osob instituce (bod 1.17. Obecných pokynů k ML/FT rizikovým faktorům). V případě neaplikovatelnosti by měla být uvedena i tato informace (např. že nebyly dostupné žádné veřejné informace relevantní pro činnost instituce).

VIII. Součinnost a spolupráce s ČNB

33. ČNB je orgánem příslušným k výkonu dohledu nad plněním povinností stanovených předpisy v oblasti AML/CFT (§ 35 AML zákona). V rámci své dohledové činnosti v oblasti AML/CFT bude ČNB zkoumat i plnění dohledových očekávání popsanych v tomto benchmarku.
34. V rámci provádění dohledu má ČNB k dispozici řadu oprávnění a dohledových nástrojů, zejména s ohledem na přístup k informacím relevantním pro výkon dohledu. Kromě přímých dohledových aktivit ČNB považuje za klíčovou aktivní spolupráci s institucemi, která zajišťuje vzájemnou informovanost. Zde je významný i požadavek § 116 vyhlášky č. 163/2014 Sb., v návaznosti na který instituce informuje bez zbytečného odkladu ČNB, pokud zaznamená riziko významného ohrožení své reputace (mj. v souvislosti s významným trendem v oblasti AML/CFT).
35. **V tomto ohledu ČNB očekává, že instituce v případě relevantních provedených analýz budou své výsledky s ČNB sdílet proaktivně a to zejména v kontextu veřejně dostupných informací s jednoznačnou souvislostí s konkrétní institucí či významným dopadem na finanční trh ČR.**

Datum: 13. 10. 2022